

Grønlands Selvstyre
Beretning om den udførte
revision 2021
(Revisionsprotokol)

Indholdsfortegnelse

1.	Årsregnskabet	1399
2.	Konklusion på den udførte revision	1400
3.	Den finansielle revision	1406
4.	Juridisk-kritisk revision	1413
5.	Forvaltningsrevision	1419
6.	Større forvaltningsrevisions-undersøgelser	1422
7.	Oplysning om andre revisionsopgaver af andre enheder	1424
8.	Øvrige oplysninger	1426
9.	Underskrifter	1427

1. Årsregnskabet

Naalakkersuisut har aflagt årsregnskabet for Namminersorlutik Oqartussat – Grønlands Selvstyre 2021.

Deloitte har som ekstern valgt revisor revideret årsregnskabet i overensstemmelse med gældende love, regler og standarder.

Årsregnskabet med tilhørende bilag (regnskabsforklaringer) – som vi har revideret - udviser følgende hovedtal:

	2021 mio.kr.	2020 mio.kr.
Driftsresultat	102	192
Drift- anlæg & udlånsresultat (DAU-resultat)	140	-168
Resultat korrigeret for kommercielle udlån (DA-resultat)	150	135
Aktiver	9.718	9.713
Egenkapital/balancekonto	-7.126	-7.228

- er lig med overskud og positiv balancekonto

Revisionens formål, omfang og udførelse, revisors rapportering samt ansvarsfordelingen mv. er beskrevet i Deloitte's "Standardvilkår og -betingelser". Se. www.deloitte.dk.

2. Konklusion på den udførte revision

2.1. Revisionspåtegning

På baggrund af den udførte revision har vi forsynet årsregnskabet med en påtegning uden forbehold

I lighed med tidligere år har vi medtaget en fremhævelse om forståelse af revisionen, idet vi her gør opmærksom på at vi ikke har revideret de budgettal, der indgår i regnskabet.

Det skal dog for god ordens skyld nævnes, at vi har påset, at tallene stemmer til Finansloven og at der er udarbejdet regnskabsforklaringer på afvigelser mellem bevilling og forbrug. Der er således alene tale om, at vi ikke har revideret selve budgettet/Finansloven.

Vi har ikke afgivet kritiske bemærkninger i tilknytning til forvaltningsrevisionen i revisionspåtegningen.

Revisionspåtegningen fremgår i øvrigt af årsrapporten side 4-6.

Som det fremgår af ovenstående, så har vi forsynet Landskassens regnskab for 2021 med en påtegning uden forbehold.

Det betyder, at Landskassens regnskab samlet set giver et retvisende billede under hensyntagen til Landskassens regnskabsprincipper – og inden for det fastsatte niveau for, hvad der er væsentligt for en regnskabslæsers vurdering af regnskabet.

Vi finder fortsat, at kontrolmiljøet, herunder dokumentationen for – og opfølgningen på - udførte kontrolhandlinger ikke altid lever op til, hvad der må kunne forventes i en organisation af Selvstyrets størrelse og kompleksitet.

Som det vil fremgå af de følgende afsnit, så er der derfor i lighed med tidligere år stadig visse områder, hvor administrationen kan styrkes yderligere.

2.2. Årets revisionsbemærkninger

Nr.	Revisionsbemærkning	Reference
2021-01	It - brugerstyring	2.2.1
2021-02	Afstemning af leverandørgæld og banksaldi	2.2.2

2.2.1. Styring af brugeradgang på it-området (2021-02)

Som led i revisionen af Grønlands Selvstyre har vi evalueret design og implementering af udvalgte generelle it-kontroller, som vi vurderer relevante for at kunne aflægge en årsrapport, der giver et

retvisende billede uden væsentlig fejlinformation, og som er i overensstemmelse med de lovgivningsmæssige krav. Vi har ikke testet kontrollernes operationelle effektivitet.

På baggrund af vores revision af udvalgte generelle it-kontroller, som vi har vurderet relevante i forhold til at foretage en vurdering af det overordnede modenhedsniveau på it-kontrol områder i Naalakkersuisut, har vi identificeret følgende væsentlige områder til forbedring:

- Vi anbefaler, at Naalakkersuisut udarbejder en formel brugeradministrationsprocedure, omfattende alle systemer og platforme. Proceduren bør omfatte:
 - Proces for oprettelse af brugere og tildeling af rettigheder.
 - Proces for periodisk (minimum årlig) revurdering af adgange og rettigheder inkl. stillingtagen til hvorvidt der er etableret betryggende funktionsadskillelse.
 - Nedlukning af brugere rettidigt ved fratrædelse.

I forlængelse heraf anbefaler vi at Naalakkersuisut sikrer at proceduren forankres i hele Selvstyret med henblik på at sikre at denne følges konsekvent og brugernedlæggelser og den periodiske revurdering af rettigheder og funktionsadskillelse formelt dokumenteres.

2.2.2. Afstemning af leverandørgæld og banksaldi

Afstemning af mellemværender med eksterne leverandører er en nøglekontrol i forhold til sikringen af en korrekt periodisering af køb af varer og tjenester. Dette har igen stor betydning for om, såvel den løbende budgetopfølgning som årsregnskabet er retvisende.

Der har været arbejdet med at styrke processen på området i løbet af året, men såvel vores revision i løbet af året som i forbindelse med årsafslutningsprocessen har vist, at der ikke foretages afstemninger i tilstrækkeligt omfang, samt at de foretagne afstemninger indeholder for mange åbenstående poster, hvorfor der fortsat er behov for at arbejde videre med afstemninger af mellemværender med kreditorer.

Vi har endvidere konstateret eksempler på, at bankkonti ikke er afstemt og/eller at der ikke er fulgt op på åbenstående poster.

Vi anbefaler at arbejdet med afstemning af kreditorer og banksaldi – og afklaring af eventuelle åbenstående mellemværender – skærpes yderligere fremad rettet, således at der fokuseres på månedsvist at afstemme top10 leverandører, samt udføre kontrol af afstemningerne.

Især arbejdet med afstemning af gæld til andre offentlige myndigheder (kommunerne) og andre Selvstyre-kontrollerede enheder (nettostyrede virksomheder og selskaber) bør styrkes jf. punkt 2.3.6.

2.3. Opfølgning på tidligere revisionsbemærkninger

Vi har fulgt op på tidligere afgivne revisionsbemærkninger og gennemgået Naalakkersuisuts kommentarer til vores Revisionsprotokol af 3. juni 2021, ligesom vi har gennemgået Revisionsudvalgets betænkning om forslag til Inatsisartut-beslutning om godkendelse af Landskassens regnskab for 2020.

Nr.	Revisionsbemærkning	Reference	Status
2013-04	Indskærpelse af bruttolønlisternes vigtighed i forhold til den interne kontrol	2.3.1	Åben
2013-07	Løbende opfølgning og afstemning af udlånsporteføljer i løbet af året	2.3.2	Lukket
2013-08	Yderligere styrkelse af arbejdet med afstemninger af gæld til leverandører, med henblik på at sikre korrekt registrering af køb af varer og tjenester.	2.3.3	Lukket
2016-04	Manglende stillingtagen af åbenstående poster ved kreditor- og bankafstemninger	2.3.4	Lukket
2017-02	Manglende funktion i XAL-lånemodul til håndtering af rentetilskrivning, opkrævning af afdrag m.v.	2.3.5.	Åben
2020-01	Afstemning af mellemværender med andre offentlige organisationer	2.3.6	Åben

Punkter slettes fra oversigten året efter de betragtes som værende afklaret.

2.3.1. Indskærpelse af Bruttolønlisternes vigtighed i forhold til interne kontroller (2013-4)

I revisionsprotokollen for 2013 side 955 anførte vi følgende:

” Vi har herunder ved besøg i decentrale enheder testet enhedernes kontrol af bruttolønslister. Dette er en nøglekontrol i forhold til sikring mod, at der udbetales forkerte lønninger. Bruttolønlisterne gennemgås med forskellig grad af omhyggelighed og vi anbefaler, at vigtigheden af denne kontrol indskærpes over for de enkelte enheder.”

Vi har ved årets revision konstateret at forholdet ikke er væsentlig ændret i forhold til tidligere år, men dog forbedret hos de større departementer ved gennemgangen af bruttolønlisterne.

Det er oplyst, at der oktober/november 2021 er indført et nyt system til udsendelse og kontrol med godkendelse af udsendte bruttolønslister. Efter det oplyste har systemet ikke været fuldt ud implementeret i regnskabsåret, hvorfor vi fastholder vores revisionsbemærkninger fra tidligere.

Vi følger op på kontrollen med bruttolønlisterne i 2022.

Vi fastholder derfor vores revisionsbemærkning fra tidligere.

2.3.2. Løbende opfølgning og afstemning af udlånsporteføljer i løbet af året (2013-7)

I revisionsprotokollen for 2013 side 959 anførte vi følgende:

” Vi har påset at låneporteføljerne er opgjort og værdiansat i overensstemmelse med selvstyrets regnskabsprincipper. Derudover har vi udtaget en stikprøve, hvor vi har indhentet og gennemgået den underliggende lånedokumentation.

Selvstyret kan i henhold til bemærkningerne til Finanslovskonto 89.72.12 yde rente- og afdragsfrie lån til – primært - Illuut A/S. Det afgøres imidlertid først ved den endelige udstedelse af gælds brevet, hvorvidt lånene lever op til kravene for rente- og afdragsfrie lån.

I henhold til selvstyrets regnskabsprincipper skal sådanne lån værdiansættes til 0 kr. Der foretages ikke i tilstrækkelig grad opfølgning på, hvorvidt lånene er rente- og afdragsfrie eller ej i løbet af året, hvorfor der foretages ganske store værdireguleringer afledt af gennemgangen af låneporteføljen i forbindelse med aflæggelsen af årsregnskabet.

Vi anbefaler at der følges tættere op herpå i løbet af året, således de store reguleringer i forbindelse med regnskabsaflæggelsen undgås fremadrettet.”

Vi har konstateret, at der sker løbende kvartalsvise afstemninger mellem lånemodulet i XAL samt finanskonti i Prisme. Vi har gennemgået afstemningerne pr. 30.09.2021 og 31.12.2021 med henblik på at vurdere, om afstemningen udføres hensigtsmæssigt og er i tilstrækkelig kvalitet. Det er vores vurdering, at dette er tilfældet.

Vi betragter derfor punktet for lukket.

2.3.3. Yderligere styrkelse af arbejdet med løbende afstemninger af leverandørgæld (2013-8)

I revisionsprotokollen for 2013 side 963 anførte vi følgende:

” Ved revisionen i forbindelse med aflæggelsen af årsregnskabet har vi konstateret enkelte åbentstående poster, hvor en regning fremgår af leverandørens kontoudtog pr. 31. december, men hvor regningen endnu ikke ses bogført i selvstyrets regnskab.

Det kan være en indikation af, at udgifterne ikke er korrekt periodiseret – og at der dermed mangler udgifter i det aflagte årsregnskab. Det er dog ikke vores vurdering, at dette påvirker det samlede årsregnskabs retvisende billede.

Vi anbefaler at arbejdet med afstemning af kreditorer – og afklaring af eventuelle åbentstående mellemværender – skærpes yderligere fremad rettet.”

Idet forholdet hænger sammen med punkt 2.3.4 nedenfor om manglende stillingtagen til kreditor- og bankafstemninger, har vi valgt at lukke punktet og skrive en samlet bemærkning i punkt 2.2.2 jf. ovenfor.

2.3.4. Manglende stillingtagen til åbentstående poster ved kreditor- og bankafstemninger (2016-04)

I revisionsprotokollen for 2016 side 1155 anførte vi følgende:

”I forbindelse med de foretagne afstemninger af bank og kreditorer fra centralt hold, har vi i forbindelse med revisionen, konstateret en række åbentstående poster af ældre dato, som der ikke er taget stilling til.

Det er vores opfattelse at det som udgangspunkt er de enkelte enheders ansvar at sådanne poster afklares løbende, men at dette ikke sker, og at der fra centralt hold ikke tages hånd om dette.”

Der har været arbejdet med dette i året, men vi kan fortsat konstatere eksempler på, at bankkonti ikke er afstemt og/eller at der ikke er fulgt op på åbentstående poster.

Idet forholdet i overvejende grad skyldes manglende stillingtagen til åbne poster på kreditorområdet, har vi valgt at lukke punktet, og lave en ny samlet bemærkning om afstemning af kreditorer og banksaldi jf. punkt 2.2.2 ovenfor.

2.3.5. Manglende funktionalitet til rentetilskrivning og opkrævning af afdrag (2017-02).

Visse boligstøttelån er rente- og afdragsfrie i en periode på 10-20 år. For en del af disse lån er den rente- og afdragsfrie periode nu ved at ophøre.

Lånemodulet i XAL, der anvendes til administration af disse lån, er imidlertid ikke sat op til at administrere rentetilskrivninger og opkrævninger af afdrag.

Vi skal anbefale, at der tages initiativ til at finde en hensigtsmæssig løsning på denne problemstilling inden mængden af lån med udløbet rente- og afdragsfrihed når et sådant omfang, at det ikke er hensigtsmæssigt at administrere manuelt.

Vi er bekendt med, at der er igangsat en proces for at finde en ny systemløsning for udlån. Vi skal anbefale, at dette prioriteres idet det gamle lånesystem skal udfases indenfor en kort årerække.

Vi betragter derfor fortsat punktet som værende åbent.

2.3.6. Afstemning af mellemværender med andre offentlige organisationer (2020-01).

Det er vigtigt for regnskabets retvisende billede at indtægter og udgifter indregnes i korrekt periode. Et væsentligt element i sikringen heraf er, at tilgodehavender og gæld afstemmes til modparternes registreringer – løbende såvel som i forbindelse med årsafslutningen.

Selvstyret har mellemværender med kommunerne, med de nettostyrede virksomheder og med flere af de helejede selskaber.

Dermed får Selvstyret også en nøglerolle i forhold til, at sikre denne sammenhæng på tværs af den offentlige sektor og de helejede selskaber.

Vi har noteret os, at der har været arbejdet hermed, men vi har fortsat konstateret mangler i afstemningerne af mellemværenderne i forbindelse med årsafslutningen 2021.

Det er en målsætning for den nye kontoplan, at der skabes et bedre grundlag for opgørelsen af økonomien på tværs af den offentlige sektor.

Også derfor er det afgørende at der er symmetri i indregningen af indtægter og udgifter på tværs af enheder – og at gennem kontering og rapporter skabes grundlag for afstemning af "interne" udgifter og indtægter, tilgodehavender og gæld på tværs af Selvstyret, kommunerne, de nettostyrede virksomheder og selskaber ejet af Selvstyret.

Vi skal derfor anbefale, at der iværksættes processer, der kan sikre dette på kontinuerlig vis fremad rettet.

2.4. Opfølgning på Revisionsudvalgets betænkning vedrørende regnskab 2020

På baggrund af vores revisionsprotokol til Landskassens regnskab for 2020 har Revisionsudvalget indhentet Naalakkersuisuts besvarelser til de afgivne revisionsbemærkninger.

Vi har gennemgået de modtagne svar, ligesom vi har gennemgået Revisionsudvalgets betænkning til Landskassens årsregnskab for 2020.

For en række af de initiativer, der indgår i Naalakkersuisuts besvarelser er det endnu for tidligt at vurdere, hvorvidt de er iværksat fuldt ud – og hvorvidt de har haft den ønskede effekt.

Som det fremgår af afsnittet om opfølgning på revisionsbemærkninger fra tidligere år, så er en del af punkterne fra tidligere fortsat åbenstående, hvilket blandt andet er et udtryk for, at der går et stykke tid fra beslutning af initiativ til den konkrete effekt kan ses.

Vi vil ved revisionen af årsregnskabet for 2022 fortsat følge op på fremdriften af de iværksatte initiativer til afhjælpning af de påpegede forhold – samt effekten heraf.

3. Den finansielle revision

Den finansielle revision omfatter revisionen af, hvorvidt Selvstyrets årsregnskab i alle væsentlige henseender er retvisende, dvs. uden væsentlige fejl og mangler i henhold til Inatsisartutlov nr. 26 af 28. november 2016 om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber med senere ændringer.

3.1. Indledning

Revisionen udføres i overensstemmelse med den grønlandske revisionslovgivning samt de internationale standarder for finansiell revision.

Organisationens årsregnskab udarbejdes i overensstemmelse med Inatsisartutlov nr. 26 af 28. november 2016 om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber med senere ændringer.

3.2. Internt kontrolmiljø

Revisionen har omfattet en vurdering af, om Selvstyrets rapporteringssystemer, forretningsgange og interne kontroller fungerer forsvarligt.

Formålet hermed er at påse, om der forefindes korrekte, troværdige og rettidige bogholderiregistreringer som grundlag for regnskabsaflæggelsen.

Vi har endvidere vurderet Selvstyrets mere detaljerede forretningsgange og interne kontroller i forhold til væsentlige transaktionstyper og regnskabsposter.

3.3. Risiko for ledelsens tilsidesættelse af kontroller

Ledelsens tilsidesættelse af kontroller udgør ifølge revisionsstandard 240 altid en betydelig risiko.

Vi har udført revisionshandling for at identificere eventuelle tilfælde af ledelsens tilsidesættelse af kontroller. Vi beskriver i dette afsnit de handlinger og de områder, vi har haft fokus på.

Ledelsen indtager generelt set en stilling, hvor det er muligt for den at begå besvigelser, fordi den kan manipulere regnskabsmaterialet og udarbejde manipulerede regnskaber ved at tilsidesætte kontroller, der ellers synes af fungere effektivt.

Vi har drøftet dette med medlemmer af ledelsen og andre. Vi har overvejet muligheden for manglende neutralitet i regnskabsmæssige vurderinger og skøn, herunder analyseret væsentlige regnskabsmæssige skøn.

Vi har vurderet interne kontroller for årsafslutnings- og rapporteringsprocessen. Vi har der udover testet posteringer og kontroller for betydelige usædvanlige transaktioner.

Vi har for at imødegå risikoen testet posteringer omkring balancedagen og regnskabsafslutningen, idet erfaringen viser, at risikoen for tilsidesættelse af kontroller er mere sandsynlige i denne periode.

Vi har ikke identificeret væsentlige usædvanlige transaktioner.

Vi har ikke identificeret fejl eller mangler i årsregnskabet som følge af ledelsens tilsidesættelse af kontroller.

3.3.1. Risiko for besvigelser

I forbindelse med planlægning af vores revision har vi forespurgt Selvstyrets administrative ledelse om deres vurdering af risikoen for besvigelser.

Ledelsen har over for os oplyst, at der efter ledelsens vurdering ikke er særlig risiko for besvigelser, og at organisationen har et effektivt kontrolmiljø, der afdækker risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, herunder fejlinformation som følge af regnskabsmanipulation eller misbrug af organisationens aktiver.

Ledelsen ikke kendskab til besvigelser eller igangværende undersøgelser af formodede besvigelser.

Vi skal bemærke, at vi ikke under vores revision har konstateret fejl i årsregnskabet som følge af besvigelser.

3.3.2. Vurdering af det interne kontrolmiljø

Det er vores vurdering, at Selvstyrets interne kontrolmiljø medvirker til effektive interne kontroller og pålidelig behandling af oplysninger af regnskabsmæssig karakter.

3.4. Anvendelse af IT og generelle IT-kontroller

Generelle it-kontroller er de kontroller, som ledelsen har etableret vedrørende organisationens væsentlige it-platforme, med henblik på at opnå en velkontrolleret og sikker it-anvendelse og dermed understøtte en pålidelig databehandling i it-baserede forretningsprocesser.

Som led i revisionen af Grønlands Selvstyre har vi evalueret design og implementering af udvalgte generelle it-kontroller, som vi vurderer relevante for at kunne aflægge en årsrapport, der giver et retvisende billede uden væsentlig fejlinformation, og som er i overensstemmelse med de lovgivningsmæssige krav. Vi har ikke testet kontrollernes operationelle effektivitet.

Den samlede revision baseres for en dels vedkommende på relevante interne kontroller i organisationen, herunder både manuelle kontroller og kontroller, der automatisk udføres af de brugersystemer, virksomheden anvender. Gennemgangen af de generelle it-kontroller har ikke omfattet en vurdering af kontrol- og sikkerhedsniveauet i de enkelte brugersystemer, herunder automatiske kontroller i de administrative processer og logiske adgangsrettigheder til udførelse af forretningsaktiviteter i brugersystemerne. Det skal endvidere bemærkes, at der ikke er udført revision til verifikation af kontrollernes effektivitet.

Vi har i forbindelse med revisionen opdateret vores kendskab til organisationens it-anvendelse med henblik på generel vurdering af it-kontrolmiljøet og vurdering af risici for væsentlige fejl i årsregnskabet. Vi har således gennemgået udvalgte generelle it-kontroller for design og implementering

Disse systemer omfatter primært:

- PRISME (finansbogføring)
- IRIS (fakturahåndtering)
- MR-løn (lønadministration)
- E-skat (skatteadministration)
- XAL (finansbogføring)

På baggrund af vores revision af udvalgte generelle it-kontroller, som vi har vurderet relevante i forhold til at foretage en vurdering af det overordnede modenhedsniveau på it-kontrol områder i Naalakkersuisut, har vi identificeret følgende væsentlige områder til forbedring:

- Vi anbefaler, at Naalakkersuisut udarbejder en overordnet og ledelsesgodkendt it-risikoanalyse med henblik på at fastlægge det it-sikkerhedsniveau, som ledelsen ønsker for Naalakkersuisut
- Vi anbefaler, at Naalakkersuisut udarbejder en formel brugeradministrationsprocedure, omfattende alle systemer og platforme. Proceduren bør omfatte:
 - Proces for oprettelse af brugere og tildeling af rettigheder.
 - Proces for periodisk (minimum årlig) revurdering af adgange og rettigheder inkl. stillingtagen til hvorvidt der er etableret betryggende funktionsadskillelse.
 - Nedlukning af brugere rettidigt ved fratrædelse.

I forlængelse heraf anbefaler vi at Naalakkersuisut sikrer at proceduren forankres i hele Selvstyret med henblik på at sikre at denne følges konsekvent og brugernedlæggelser og den periodiske revurdering af rettigheder og funktionsadskillelse formelt dokumenteres.

- Vi anbefaler, at anvendelsen af fællesbrugerprofiler på MRLøn ophører, og erstattes af personhenførbare brugerprofiler.
- Vi anbefaler, at udviklere ikke har direkte og ubegrænset adgang til produktionsmiljøet på MRLøn og eSkat. Såfremt dette ikke er muligt at implementere, anbefaler vi at der etableres overvågning af udviklers handlinger på produktionsmiljøer (fx logning af adgange til produktionsmiljøer og periodisk, proaktiv og formel gennemgang af logs).

Vi anbefaler, at Grønlands Selvstyre foretager en formel gennemgang af MRLøn, IRIS, XAL og PRISME med henblik på at klarlægge om systemet i sin opsætning understøtter muligheden for etablering af betryggende funktionsadskillelse i og på tværs af applikationerne. Denne gennemgang bør gentages såfremt der introduceres ændringer til applikationerne som kan ændre i rolle/rettigheds opsætningen.

Vi anbefaler yderligere, at der med afsæt i ovenstående gennemgang udarbejdes en oversigt over hvilke kombinationer af roller/rettigheder som medfører en funktionsadskillelseskonflikt og derved ikke bør tildeles, medmindre der gives dispensation herfor og kompenserende kontroller (fx logning og gennemgang heraf) introduceres.

Vi har konstateret, at der ikke foretages en systematiseret periodisk revurdering af brugere og brugeres adgange i MRLøn, IRIS, XAL og PRISME. Det er oplyst, at brugere periodisk gennemgås. Der er dog ingen kontrol for periodisk gennemgang af tildelte rettigheder.

Vi har endvidere konstateret, at de implementerede password regler til MR Løn ikke er i overensstemmelse med den gældende passwordpolitik yderligere er der ikke opsat specifikke passwordkrav for XAL

Vi anbefaler at dette tilpasses således at de implementerede password regler efterlever den gældende passwordpolitik.

For MRLøn har vi konstateret, at det for vores stikprøve ikke var muligt at fremskaffe dokumentation for, at ændringen var tilstrækkeligt testet og godkendt forud for idriftsættelse.

Manglende eller utilstrækkelig anvendelse og godkendelse af testplaner og -scenarier i forbindelse med test af ændringer medfører risiko for, at kvaliteten og omfanget af gennemførte test og resultaterne heraf ikke er i overensstemmelse med forventningerne, og dermed at der idriftsættes fejlbehæftede tilretninger.

Vi anbefaler, at der i forbindelse med alle ændringer til idriftsættelse sker dokumentation af den gennemførte tests omfang og kvalitet, samt at godkendelser af ændringer dokumenteres konsistent.

3.5. Væsentlige punkter fra den finansielle revision

3.5.1. Skatter og afgifter

Indtægter fra skatter og afgifter administreres af Skattestyrelsen.

Vi har påset at der er foretaget afstemning mellem økonomisystemet og E-skat, ligesom vi har indhentet og gennemgået Skattestyrelsens redegørelse for periodisering af skatter i 2021.

Det skal for god ordens skyld nævnes, at vores revision ikke omfatter selve skatteligningen.

På afgiftssiden har vi påset, at de afgifter, der opkræves med faste intervaller er indtægtsført i korrekt regnskabsår.

Grønlands Selvstyre er opkrævende enhed for alle skattetyper (personskatter, selskabsskatter m.v.). For den andel som tilfalder kommunerne, sker der acotobetalingen i årets løb samt endelige opgørelser afhængigt af tidspunkt for skattekrøslers for året.

For at sikre, at der indtægtsføres den korrekte andel i Grønlands Selvstyre, og der sker afregninger til kommunerne som forventet, har vi påset, at der sker en afstemning af de samlede opkrævede skatter, med de fordelte skatter til kommunerne og den andel som indtægtsføres i Grønlands Selvstyre.

3.5.2. Lønninger og pensioner

I forbindelse med lønkrøslers udsendes bruttolønninger til de respektive enheder til deres kontrol – herunder for eventuelle udbetalinger til fratrådte medarbejdere.

Dette er en nøglekontrol i forhold til sikring mod risikoen for, at der udbetales forkerte lønninger og/eller lønninger til fratrådte medarbejdere.

Enhederne skal hver måned indsende en godkendelse af bruttolønlisterne til ASA.

Det er oplyst, at der oktober/november 2021 er indført et nyt system til udsendelse og kontrol med godkendelse af udsendte bruttolønlister. Efter det oplyste har systemet ikke været fuldt ud implementeret i regnskabsåret, hvorfor vi fastholder vores revisionsbemærkninger fra tidligere.

Vi følger op på kontrollen med bruttolønlisterne i 2022.

I forbindelse med årsafslutningen har vi påset, at der er foretaget afstemning mellem økonomisystem og lønsystem, samt mellem økonomisystem og indberetninger til Skattestyrelsen.

Der er i forbindelse med udarbejdelsen af årsregnskabet for 2021 foretaget afstemning mellem de samlede lønninger, der er udbetalt ifølge lønsystemet og lønninger, der er indberettet til Skattestyrelsen via Sulinal – samt de lønninger, der er bogført i økonomisystemet og som dermed indgår i årsregnskabet.

Kontrollen udføres p.t. en gang årligt. For både at styrke kontrollens effektivitet og for at lette arbejdet med afstemningen, bør afstemning foretages månedsvist. Dette vil indebære at eventuelle fejl og mangler opdages tidligere – og det vil give en større rutine i gennemførelsen af afstemningsarbejdet.

3.5.3. Køb af varer og tjenesteydelser

3.5.3.1. Periodisering

I forbindelse med årsafslutningen har vi kontrolleret, at udgifter er henført til det regnskabsår de vedrører. Der er ikke konstateret fejl i periodiseringen mellem 2021 og 2022.

3.5.4. Afstemning af leverandørgæld og banksaldi

Afstemning af mellemværender med eksterne leverandører er en nøglekontrol i forhold til sikringen af en korrekt periodisering af køb af varer og tjenester. Dette har igen stor betydning for om, såvel den løbende budgetopfølgning som årsregnskabet er retvisende.

Der har været arbejdet med at styrke processen på området i løbet af året, men såvel vores revision i løbet af året som i forbindelse med årsafslutningsprocessen har vist, at der ikke foretages afstemninger i tilstrækkeligt omfang, samt at de foretagne afstemninger indeholder for mange åbenstående poster, hvorfor der fortsat er behov for at arbejde videre med afstemninger af mellemværender med kreditorer.

Vi har endvidere konstateret eksempler på, at bankkonti ikke er afstemt og/eller at der ikke er fulgt op på åbenstående poster.

Vi anbefaler at arbejdet med afstemning af kreditorer og banksaldi – og afklaring af eventuelle åbenstående mellemværender – skærpes yderligere fremad rettet, således at der fokuseres på løbende afstemning af større leverandører, samt udføre kontrol af afstemningerne.

Især arbejdet med afstemning af gæld til andre offentlige myndigheder (kommunerne) og andre Selvstyre-kontrollerede enheder (nettostyrede virksomheder og selskaber) bør styrkes jf. punkt 2.3.6 og 3.5.6.

3.5.5. Eksternt finansierede midler

På en række områder oppebæres indtægter fra eksterne parter. Disse indtægter skal anvendes til øremærkede formål. Det kan være indtægter ved myndighedsbehandling på Råstofområdet og eksternt finansierede projekter på forskningsområdet.

Disse indtægter og udgifter administreres via statuskonti og påvirker således ikke direkte enhedernes driftskonti.

Dermed er den aktivitet, der foregår på disse konti, ikke synlige i Selvstyrets regnskab.

3.5.6. Afstemning af transaktioner mellem Selvstyret, de nettostyrede virksomheder, de Selvstyreejede selskaber samt kommunerne

Det er i forbindelse med revisionen søgt at få udarbejdet afstemninger af transaktioner og mellemværender (mellemregninger, tilgodehavender og gæld) mellem Selvstyret, de nettostyrede virksomheder, de Selvstyreejede selskaber samt kommunerne.

En sådan afstemning vil styrke dokumentationen for Selvstyrets eget regnskab og periodiseringen af indtægter og udgifter.

Det er kun lykkedes at fremskaffe afstemninger af enkelte elementer heri.

Derimod er det vanskeligt at finde afstemninger af, at det, der er indtægtsført i den ene enhed svarer til det, der er udgiftsført i den anden enhed. På samme måde er det vanskeligt at finde afstemninger af debitorer i den ene enhed med kreditorer i den anden enhed.

Der ligger eksempelvis ingen afstemning af, hvorvidt det Nukissiorfiit har faktureret Selvstyret for i el, vand og varme også svarer til Selvstyrets udgift. Det samme gælder for Tusass A/S regninger til Selvstyret.

Og det samme gælder for Selvstyrets udgifter til tilskud og refusioner til kommunerne og kommunernes indtægter.

Udfordringerne hermed er synliggjort yderligere ved implementeringen af den nye fælles offentlige kontoplan.

Der har været arbejdet hermed i 2021, men der har fortsat været udfordringer i tilknytning hertil i forbindelse med årsafslutningen. Vi har derfor valgt at opretholde vores revisionsbemærkning herom fra 2020.

3.6. Ledelsens regnskabserklæring og ikke-korrigerede fejl i årsregnskabet

I henhold til internationale standarder om revision skal vi informere om forhold, som ikke er korrigeret i årsregnskabet.

Denne oplysning skal gives for at sikre, at ledelsen er orienteret herom.

I forbindelse med regnskabsaflæggelsen for 2021 har vi ikke konstateret væsentlige forhold, der burde være indarbejdet i årsregnskabet.

Som led i revisionen af vanskeligt reviderbare områder har direktionen afgivet en regnskabserklæring over for os vedrørende årsregnskabet for 2021.

3.7. Forsikringsforhold

Vores revision har ikke omfattet organisationens forsikringsforhold. Vi anbefaler, at organisationen mindst én gang årligt får gennemgået den samlede forsikringsdækning med forsikringssselskabet eller mægleren med henblik på at vurdere de tegnede dækninger mv., herunder om dækningen på de tegnede forsikringer er tilstrækkelig, og om organisationen eventuelt mangler at tegne forsikringer på særlige områder.

Vi har i forbindelse med regnskabsafslutningen bedt den daglige ledelse bekræfte, at der er tegnet de forsikringer, der under hensyn til organisationens forhold skønnes tilstrækkelige til at dække organisationens eventuelle skadesituationer.

4. Juridisk-kritisk revision

Ved juridisk-kritisk revision efterprøves om love, regler og sædvaner er overholdt.

Revisionen af de pligtige områder i henhold til Standarderne for Offentlig Revision (SOR) kan gennemføres efter en rotationsplan således, at de pligtige områder er dækket over en 5-årig periode.

Vi har på baggrund af en vurdering af risiko og væsentlighed udarbejdet følgende rotationsplan

Plantemaer	Gennemgået	2021	2022	2023	2024
Overholdelse af udbudsregler og indkøbspolitikker af indkøb *	2020	X	(X)	(X)	X
Løn- og ansættelsesmæssige dispositioner *	2020	X	X	X	X
Gennemgang af regelgrundlag for salg *	2020	(X)	(X)	X	(X)
Overholdelse af regler om myndigheders gebyropkrævning *	Ikke relevant				
Overholdelse af regelgrundlag for tildeling af tilskud *	2020	X	X	X	X
Rettighedsbestemte overførsler *	Ikke relevant				
Overholdelse af bevillingsregler, låneregler m.v.	2020	X	X	X	X
Mellemregninger med medlemmer af Naalakkersuisut	2020	X	X	X	X

* Plantemaer i henhold til SOR. Dybden i de udførte handlinger vil variere fra år til år, hvilket indikeres med (x). Når emnet er tilvalgt (uden parentes), vil der på baggrund af væsentligheds- og risikoanalysen blive udvalgt et område, hvor de underliggende dispositioner gennemgås.

4.1. Afgrænsning

Den juridisk-kritiske revision i tilknytning til årsregnskabet omfatter primært en gennemgang af de etablerede systemer og processer.

Vi har endvidere udtaget enkelte stikprøver på områderne, dels for at teste forretningsgangene på områderne, men også for at påse overholdelsen af love og regler i de udvalgte sager.

Vores konklusioner i forhold til overholdelse af love og regler relaterer sig til alene til de gennemgåede sager.

4.2. Kontrolmiljø

Kontrolmiljøet i forhold til sikringen af overholdelse af love, regler, indgåede aftaler og sædvanlig praksis i forvaltningen omfatter blandt andet:

- overblik over relevante love og regler m.v. der arbejdes efter
- en bevidst stillingtagen til risikoen for fejl og mangler i forvaltningen
- etablering af relevante foranstaltninger til at sikre overholdelsen af love og regler m.v.

- "tonen på toppen" og en opfølgning på om de iværksatte foranstaltninger har den ønskede effekt for kvaliteten af forvaltningsarbejdet

Ansvar for overholdelsen af love og regler m.v. påhviler de enkelte departementer. Arbejdet støttes af centrale initiativer som eksempelvis journalsystemer og kursustiltag.

Kvalitetssikringen er indbygget i de enkelte sagsbehandlingsprocesser, hvor der som hovedregel er mindst to personer involveret i en afgørelse. For væsentlige og komplicerede afgørelser involveres departementschefen.

Der er ganske stort fokus på habilitetsregler, notatpligtsregler m.v. Ikke desto mindre viser vores større forvaltningsrevisionsundersøgelser at der kan være behov for en styrkelse af indsatsen på disse områder.

Der er således ingen procedurer der på en systematisk og struktureret måde måler kvaliteten af sagsbehandlingen, herunder overholdelse af habilitets- og dokumentationskrav (fagligt ledelsestilsyn).

Det skal bemærkes at vi ikke udfører sagsrevision på skatteområdet, da det vil være i konflikt med habilitetsreglerne på grund af vores opgaver for en lang række personer og virksomheder i Grønland.

Anbefaling

Vi vil derfor anbefale, at man fra centralt hold overvejer at styrke arbejdet med sikring af overholdelse af love og regler. Det kan ske på flere måder, herunder ved at indføre en efterfølgende kvalitetskontrol (fagligt ledelsestilsyn). Det dels giver et dokumenteret grundlag for vurdering af kvaliteten i sagsbehandlingen, dels giver det et godt grundlag for vurdering af behovet for særlige indsatser i form af uddannelse, systemunderstøttelse og organisering af opgaveløsningen m.v.

4.3. Overholdelse af udbudsregler og indkøbspolitikker ved disponering af indkøb

Formål

Revisionen af overholdelsen af udbudsregler og indkøbspolitikker ved disponering af indkøb har fokus på overholdelse af grænserne for udbud.

Reglerne om indkøb på anlægsområdet findes i Inatsisartutlov nr. 11 af 2. december 2009 om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren. For så vidt angår køb af varer og tjenesteydelser trådte Inatsisartutlov om udbud ved indløb af varer og tjenesteydelser i den offentlige sektor i kraft den 01.07.2019.

Selvstyret har derudover vedtaget særskilt cirkulære af 20.10.2020, der yderligere skærper kravene til udbud. Endelig gælder cirkulære om aflevering af kontrakter vedrørende indløb af varer og tjenesteydelser. Det er vurderingen, at der især er udfordringer med overholdelsen af cirkulære om aflevering af kontrakter angående indkøb af varer og tjenesteydelser.

Omfang

Gennemgangen har blandt andet omfattet en vurdering af;

- om der er udarbejdet indkøbspolitikker, der definerer arten og omfanget af indkøb
- om der i politikker og forretningsgange er en klar beskrivelse af ansvarsfordelingen i forbindelse med indkøb, herunder hvilke kriterier der ligger til grund for vurdering af fremgangsmåden ved forskellige typer indkøb
- at der er opsat en godkendelsesproces for godkendelse af omkostninger, samt at denne proces efterleves.

Observationer

Selvstyret har etableret afdelingen for strategisk indkøb, der har til opgave af udbyde tværgående opgaver og støtte enkeltområder med specifikke udbud. Afdelingen har i 2021 gennemført / assisteret med en række udbud og der følges løbende op med valgte leverandører på de indgåede aftaler.

Vi har gennemgået ca. godt 40 indkøb af konsulentytelser for over 225 t.kr.

Hovedparten af disse dispositioner er gennemført i overensstemmelse med Udbudsloven og Selvstyrets indkøbscirkulære (indkøb over 250 t.kr.).

For så vidt angår ca. 10 pct. af dispositionerne er indkøbscirkulærets bestemmelser om udbud sandsynligvis ikke overholdt fuldt ud.

4.4. Løn- og ansættelsesretlige dispositioner

Formål

Revisionen af løn- og ansættelsesretlige dispositioner har fokus på:

- Systemmæssige opdateringer af satser ved ændring af overenskomster
- Dokumentation for korrekt indplacering på overenskomst, anciennitetsberegninger samt dokumentation for eventuelle kvalifikationstillæg
- Korrekt lønberegning og indberetning

Omfang

Revisionen har blandt andet omfattet en vurdering af, om Selvstyret har:

- etableret forretningsgange, der forebygger, at der udbetales løn, der ikke er i overensstemmelse med gældende regler
- procedurer for vurdering af, om lønindplacering er sket ud fra passende dokumentation
- kontrol af uautoriseret adgang
- kontrol af, om transaktioner godkendes ved indtastning

- kontrol af om merarbejde til ledere udbetales i overensstemmelse med gældende retningslinjer

Observation

Vi har fra lønsystemet udvalgt et antal lønsager for månedslønnede inden for selvstyrets forskellige forvaltningsområder.

For de udvalgte personer har vi gennemgået og sammenholdt de udbetalte lønninger, tillæg, diæter og reguleringer mv. med lønkontorets sagsakter og det modtagne kontrolmateriale i form af lønoverenskomster, lønoversigter og cirkulæreskrivelser angående konkrete afgørelser m.m.

Vi har ikke konstateret væsentlige beløbsmæssige fejl ved den udvalgte stikprøve.

Vi fandt dog, at der

- i flere sager ikke forelå korrekt beregning af anciennitet. De konstaterede forhold har betydning for de enkelte medarbejders indplacering og aflønning i forhold til de enkelte overenskomster.
- i enkelte sager var fejl i forhold til indberetning og beskatning af pensionsindberetninger
- i enkelte sager ikke var sket korrekt udbetaling af overenskomstmæssige tillæg

Det er oplyst at der efterfølgende foretaget regulering og efterbetaling af de enkelte tillæg. Vi skal anbefale at lønarterne vedrørende tillæg undersøges i forhold til overenskomstreguleringer for at sikre at der ikke er yderligere sager/tillæg der ikke er korrekt reguleret.

4.5. Sikring af at salg har den nødvendige bevilling og gennemføres i som forventet

Formål

Revision af at salg har den nødvendige bevilling og gennemføres i overensstemmelse med de kriterier, der er relevante for kategorierne af salg, herunder særligt hjemmelgrundlaget (lovgrundlaget) og prisfastsættelsen.

Indtægtsdækket virksomhed er ikke defineret i Selvstyret og der findes således ingen centrale regler for proces og prisfastsættelse heraf.

Indtægter administreres decentralt i organisationen og ifølge regnskabsinstruksen skal der udarbejdes en beskrivelse af den lokale proces herfor.

Omfang

Gennemgangen har blandt andet omfattet en vurdering af;

- om de takster der er registreret på brancheskolerne, svarer til det der er bevilget på finansloven
- om de takster der er anvendt vedrørende døgninstitutioner, er i overensstemmelse med takstkalotet

Observationer

Taksterne der er anvendt til godtgørelse af brancheskolerne, er stikprøvevis afstemt til finansloven uden bemærkninger.

Tilsvarende er taksterne der er anvendt på døgninstitutioner for børn og unge, samt for handicappede gennemgået til takstkataloget uden bemærkninger.

Vi skal derfor fortsat anbefale, at der udarbejdes en overordnet beskrivelse af processen for håndtering af indtægtsopkrævninger.

4.6. Overholdelse af regelgrundlag for tildeling af tilskud

Formål

Tilskud tildeles via tilskudsbevillinger på Finansloven, hvor der som udgangspunkt er defineret kriterier/betingelser for den konkrete tildeling af tilskud. Tilskudsmodtagere er i bred forstand kommunerne, de nettostyrede virksomheder, Selvstyrejede virksomheder samt andre virksomheder, foreninger mm.

Omfang

Hvert departement har ansvaret for administration af de tilskud som ligger på det pågældende finanslovsområde. De væsentligste konti er:

- Driftstilskud
- Andre tilskud til erhverv
- Øvrige tilskud

Vi udtager en stikprøve der dækker de enkelte større områder på finansloven og kontrollerer herunder, at det udbetalte svarer til det der fremgår af bevillingen.

Observationer

Stikprøverne er gennemgået uden væsentlige bemærkninger.

4.7. Overholdelse bevillingsregler, låneregler m.v.

Formål

Det er en grundregel i den offentlige sektor, at ingen udgift kan afholdes og ingen indtægt oppebæres uden der er fornøden bevilling til det. Formålet er derfor at påse at bevillings- og låneregler mm. overholdes.

Omfang

Vi har gennemgået de regnskabsforklaringer der er udarbejdet i tilknytning til årsregnskabet.

Observation

Ifølge Regnskabshåndbogen sektion 7.3. er reglerne nu ændret således, at der alene skal afgives regnskabsmæssige forklaringer, når det totale forbrug afviger med mere end 2 pct. eller 1 mio.kr. i forhold til den givne bevilling.

Departementet skal oplyse, hvilke forhold der kan begrunde afvigelserne set i forhold til de gennemførte aktiviteter – og hvorfor der i givet fald ikke har kunnet skaffes bevillingsmæssig hjemmel for afvigelsen.

Såfremt afvigelserne skyldes, at det ikke har været muligt at besætte alle stillinger, bør det efter vores opfattelse samtidigt beskrives, hvilke konsekvenser dette har haft for opgaveløsningen på området.

Regnskabsforklaringerne varierer fortsat en del i grundighed og beskrivelsen af årsagerne til afvigelsen – herunder mere konkrete angivelser af, hvorvidt afvigelser skyldes ændrede aktivitetsniveauer. Dette skal givetvis ses i sammenhæng med detaljeringsgraden/præcisionen i beskrivelserne af budgetforudsætningerne i Finanslovens bemærkningsafsnit.

Der er således efter vores opfattelse fortsat mulighed for at forbedre forklaringerne på flere områder.

Anbefaling

Det bør overvejes at indføre et krav om, at der også skal udarbejdes afvigelsesforklaringer, hvis bevillingen er overholdt, men aktivitetsniveauet har været væsentligt anderledes end forudsat.

4.8. Øvrige punkter

Revisionen af de øvrige områder har ikke givet anledning til væsentlige kommentarer.

5. Forvaltningsrevision

Ved forvaltningsrevisionen efterprøves om forvaltningen er udøvet under skyldig økonomisk hensyntagen.

Revisionen af de pligtige områder i henhold til Standarderne for Offentlig Revision (SOR) kan gennemføres efter en rotationsplan således, at de pligtige områder er dækket over en 5-årig periode.

Vi har på baggrund af en vurdering af risiko og væsentlighed udarbejdet følgende rotationsplan:

Plantemaer	Gennemgået	2021	2022	2023	2024
Aktivitets- og ressourcestyring *	2020	(X)	X	(X)	(X)
Mål og resultatstyring *	2020	(X)	X	(X)	(X)
Styring af indkøb *	2020	X	(X)	(X)	X
Budgetstyring af flerårige inv. projekter *	2020	(X)	(X)	(X)	(X)
Styring af offentlig tilskudsordninger *	2020	(X)	(X)	(X)	(X)

* Plantemaer i henhold til SOR. Dybden i de udførte handlinger vil variere fra år til år, hvilket indikeres med (x). Når emnet er tilvalgt (uden parentes), vil der på baggrund af væsentligheds- og risikoanalysen blive udvalgt et område, hvor de underliggende dispositioner gennemgås.

5.1. Afgrænsning

Forvaltningsrevisionen i tilknytning til årsregnskabet omfatter primært en gennemgang af de etablerede systemer og processer.

Hvis vi bliver opmærksomme på relevante forhold til rapporteringen i tilknytning til dette arbejde og/eller i tilknytning til den finansielle revision samt juridisk-kritisk revision indgår dette også i vores rapportering.

5.2. Kontrolmiljø

Kontrolmiljøet i forhold til sikringen af en sparsommelig, produktiv og effektiv forvaltning omfatter blandt andet:

- Løbende vurderinger af, om de ressourcer der bruges til forvaltningen tilvejebringes i den bedste kombination af relevans/kvalitet og pris
- Løbende vurderinger af, om der er en optimal sammenhæng mellem ressourcer og aktiviteter (kunne samme aktivitetsniveau være opnået med færre ressourcer)
- Løbende vurderinger af, om indsatsen er optimal i forhold til realiseringen af de ønskede effekter (kunne samme effekt være opnået med en mindre resourcekrævende indsats)

5.3. Aktivitets- og ressourcestyring

Formål

Formålet er at vurdere, om Selvstyret har tilrettelagt passende forretningsgange og interne kontroller, der sikrer, at ledelsen har tilstrækkelig og valid information til at træffe velbegrundede beslutninger rettidigt i forbindelse med aktivitets- og ressourcestyringen.

Omfang

Revisionen består primært i løbende drøftelser med ledelserne på styrelses- og departementsniveau.

Observation

Aktivitets- og ressourcestyring udøves kun i begrænset omfang i Selvstyret – og primært på driftsområderne, herunder brancheskoler, døgntilbud og sundhedsvæsen.

Det er alene på brancheskolerne, at finansieringen delvist er koblet på aktiviteten. På øvrige områder har aktivitetstallene i Finansloven i højere grad til formål at afstemme forventninger.

En afvigelse fra aktivitetstallene har dog ikke en direkte virkning for ressourceforbruget, men anvendes dog i nogen grad i forklaringen på afvigelser mellem bevilling og forbrug.

På mere administrative områder er det vanskeligere at finde eksempler på aktivitet- og ressourcestyring.

5.4. Mål og resultatstyring

Formål

Formålet er at vurdere, om Selvstyret har tilrettelagt passende forretningsgange og interne kontroller, der sikrer, at Selvstyret kan rapportere om de mål, der er fastsat af Naalakkersuisut samt at der er tilrettelagt procedurer, der understøtter udarbejdelse af en retvisende målrapportering.

Omfang

Revisionen består primært i løbende drøftelser med ledelserne på styrelses- og departementsniveau.

Observation

Der findes kun ganske få eksempler på en bevidst mål- og resultatstyring i Selvstyret, ligesom der også kun i meget begrænset omfang findes data til dokumentation af de faktiske resultater i året.

5.5. Styring af indkøb

Formål

Formålet er at vurdere, om Selvstyret har tilrettelagt passende forretningsgange og interne kontroller, der sikrer, at Selvstyret udbyder og udnytter indkøbsaftaler og dermed udnytter eventuelle rabatter mv.

Afgrænsning

Gennemgangen omfatter de tilrettelagte forretningsgange vedrørende udbud mm. og de emner der fremgår nedenfor. Gennemgangen har ikke omfattet en vurdering af de valg af udbud mm. der er foretaget.

Omfang

Vi har afholdt møde med afdelingen for strategiske indkøb og herunder efterfølgende fulgt op på de behandlede emner:

- Indmeldinger af indkøbsbehov
- Vedligeholdelse af indkøbsplaner
- Relancering af indkøbsportal
- Indkøbsanalyser

Observation

Vi har påset at der foreligger en indkøbspolitik og at der er udarbejdet standard for processen og de dokumenter mm. der skal foreligge.

Vedligeholdelse af indkøbsplaner sker bl.a. på baggrund af de indmeldinger om indkøb over 250.000 kr. som de enkelte departementer efter aftalerne skal indsende. Vi har fået oplyst at ikke alle har indsendt for 2021, men da det var første år med disse indmeldinger, er resultatet vurderet som tilfredsstillende. Vi vil derfor følge op på indmeldinger i 2022.

Vi har påset, at der udarbejdes og vedligeholdes indkøbsplaner, at afdelingen har gennemført et antal planlagte udbud samt at der er planlagt centrale udbud frem i tiden.

Vi har endvidere påset, at afdelingen som planlagt har relanceret indkøbsportalen Nanushop og den på sigt vil bidrage til en bedre udnyttelse af indkøbsaftalerne.

Der er ikke implementeret ledelsesinformation via indkøbsanalysesystem (BubolInvoice), og vi har fået oplyst, at dette bl.a. skyldes dataudfordringer i systemet, samt at det endnu ikke er prioriteret i ASA budgettet. Vi vurderer at opfølgning på compliance er vigtig og skal anbefale at det prioriteres.

Vi skal endvidere anbefale, at der ud fra eksisterende leverandørplysninger og andre data kortlægges hvilke områder der reelt er udbudsegnede.

6. Større forvaltningsrevisionsundersøgelser

Større undersøgelser kan iværksættes af Revisionsudvalget eller medlemmer af Naalakkersuisut.

Større undersøgelser tilrettelægges ud fra et konkret undersøgelsestema, hvor såvel økonomiske som juridiske aspekter inddrages.

Temaerne kan bringes i forslag af såvel Revisionsudvalget som medlemmer af Naalakkersuisut, ligesom Deloitte som ekstern revisor kan bringe temaer i forslag.

6.1. Større undersøgelser rekvireret af Revisionsudvalget

Revisionsudvalget har ikke i 2021 rekvireret større forvaltningsrevisionsundersøgelser fra Landskasserevisor.

6.2. Større undersøgelser rekvireret af medlemmer af Naalakkersuisut

6.2.1. Forvaltningsrevision af tilskud og lån til nuværende og tidligere medlemmer af Inatsisartut

Departement for Fiskeri, fangst og landbrug rekvirerede i slutningen af 2020 en forvaltningsrevision af administrationen af tilskud og lån til nuværende og tidligere medlemmer af Inatsisartut.

Forvaltningsrevisionen omfattede også en mere generel gennemgang af området.

Resultatet af undersøgelsen er afrapporteret i april måned 2021.

6.2.2. Forvaltningsrevision af Nukissiorfiit

Departement for Landbrug, Selvforsyning, Energi og Miljø har rekvireret en forvaltningsrevision af Nukissiorfiit.

Delrapport 1 omhandlende en økonomisk analyse er afleveret i oktober måned 2021.

Delundersøgelse 2 omhandler en budgetanalyse (råderumsanalyse). Dette arbejde er endnu ikke færdigt.

6.2.3. Evaluering af Grønlands Fiskerilicenskontrol

Departement for Fiskeri og fangst har rekvireret en evaluering af Grønlands Fiskeri Licens Kontrol (GFLK). Rapporten om det udførte arbejde og resultaterne heraf er sendt til departementet i udkast,

men er på tidspunktet for færdiggørelsen af denne revisionsberetning endnu ikke afleveret i endelig form.

6.3. Større undersøgelser udført af andre

Der er i 2021 gennemført en ny PEFA undersøgelse (Public Expenditure Financial Accountability) som en del af aftalen med EU.

Vi har bidraget til denne som interviewpersoner.

Vi har efterfølgende gennemgået den endelige afrapportering.

Vi noterer os at undersøgelsen konkluderer, at den offentlige økonomistyring i Grønland løbende er styrket, herunder med indførelsen af udbudsreglerne i 2019.

Vi noterer os endvidere at Grønland ved sammenligning med andre tilsvarende lande er pænt placeret.

7. Oplysning om andre revisionsopgaver af andre enheder

7.1. Særlige offentlige virksomheder

Selvstændige offentlige virksomheder er en del af den juridiske enhed Grønlands Selvstyre. Selvstændige offentlige virksomheders årsregnskaber indgår ligeledes som en del af det samlede årsregnskab for Grønlands Selvstyre.

Selvstændige offentlige virksomheder omfatter:

- Brancheskolerne
- Grønlands Universitet

Da disse organisationer har egne driftsbestyrelser aflægges der samtidig selvstændige driftsregnskaber, der ligeledes forsynes med en revisionspåtegning.

Revisionen af disse enheder er forsinket som følge af udfordringerne med implementeringen af det nye ERP-system.

7.2. Revision af nettostyrede virksomheder

De nettostyrede virksomheder er en del af den juridiske enhed Grønlands Selvstyre og omfatter virksomhederne:

- Nukissiorfiit
- Mittarfeqarfiit
- Asiaq

De nettostyrede virksomheder indgår ikke i Selvstyrets årsregnskab, men aflægger særskilte årsregnskaber.

Der er afgivet revisionspåtegninger uden forbehold, fremhævelser eller kritiske bemærkninger på årsregnskaberne for alle tre nettostyrede virksomheder.

Der henvises i øvrigt til revisionsprotokollerne vedrørende virksomhedernes årsregnskaber for 2021.

7.3. Vedtægtsbestemt revision af andre enheder

For en række andre enheder er det vedtægtsbestemt, at de skal anvende den valgte eksterne revisor for Grønlands Selvstyre.

Disse enheder omfatter i 2021:

- Kalallit Nunaata Radioa
- Ligestillingsrådet
- Rådet for Menneskerettigheder
- Børnetalsmanden
- Handicaptalsmanden

7.4. Revision af selskaber

En betydelig del af Selvstyrets aktiviteter er placeret i selvstændige juridiske enheder – primært i aktieselskaber.

Aktieselskaber er underlagt selskabslovgivningen og Selvstyrets mulighed for at styre disse selskaber går via den udpegede bestyrelse.

Selvstyret har vedtaget et sæt ”Retningslinjer for God Selskabsledelse i Selvstyrejede selskaber”, ligesom der årligt udarbejdes en redegørelse om Selvstyrets aktieselskaber til Inatsisartut.

Vi har indhentet og gennemgået den seneste redegørelse fra 2021 baseret på selskabernes regnskaber for 2020.

Selvstyret er ikke omfattet af selskabsreglerne og derfor ikke defineret som et moderselskab. Derfor udarbejdes der heller ikke koncernregnskab.

Selskabernes årsrapporter er underlagt særskilt revision af forskellige revisionsvirksomheder.

Vi har indhentet senest foreliggende årsrapport og påset, at årsrapporterne er forsynet med revisionspåtegninger uden fremhævelser eller kritisk udtalelser om ledelsesberetningerne.

Deloitte har i 2021 været udpeget som generalforsamlingsvalgt revisor for følgende selskaber ejet af Grønlands Selvstyre:

- INI A/S
- Illuut A/S
- Kalaallit Airport koncernen

8. Øvrige oplysninger

Vores uafhængighed er en grundlæggende forudsætning for omgivelsernes tillid til vores arbejde som uafhængige revisorer. Vi værner derfor herom – både på personniveau og på opgaveniveau.

Vores processer sikrer at revisionsteamet ikke har personlige relationer til ledende medarbejdere i den reviderede organisation.

Vores processer sikrer også at vi ikke påtager os opgaver for virksomheden, der kan anfægte vores uafhængighed, herunder indebære en risiko for selvrevision.

I dette afsnit oplyses om, hvilke andre opgaver vi har løst for organisationen i året.

8.1. Andre rekvirerede opgaver for organisationen

8.1.1. Erklæringsopgaver

- Revision af råstofregnskab for 2019

8.1.2. Andre opgaver

Siden afgivelsen af vores revisionsprotokollat fra den 7. maj 2021 har vi udført følgende opgaver for virksomheden:

- Udarbejdelse af notat om udflytning af Inddrivelsesenheden
- Gennemførelse af økonomisk analyse af Nukissiorfiit
- Evaluering af Grønlands Fiskerilicens kontrol
- Udarbejdelse af notat om ændret finansieringsmodel for Esani A/S
- Opdatering af samfundsøkonomisk analyse af ny lufthavnsstruktur
- Diverse løbende mindre opgaver, herunder rådgivning

9. Underskrifter

I henhold til lovgivningen skal vi erklære, at vi opfylder de habilitetsbetingelser, der er indeholdt i lovgivningen, og at vi under revisionen har modtaget alle de oplysninger, vi har anmodet om.

Nuuk, den 06. maj 2022

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Bo Colbe

statsautoriseret revisor

Per Timmermann

statsautoriseret revisor

Om Deloitte

Deloitte leverer ydelser inden for Revision, Skat, Consulting og Financial Advisory til både offentlige og private virksomheder i en lang række brancher. Vores globale netværk med medlemsfirmaer i mere end 150 lande sikrer, at vi kan stille stærke kompetencer til rådighed og yde service af højeste kvalitet, når vi skal hjælpe vores kunder med at løse deres mest komplekse forretningsmæssige udfordringer. Deloitte's ca. 330.000 medarbejdere arbejder målrettet efter at sætte den højeste standard.

Deloitte Touche Tohmatsu Limited

Deloitte er en betegnelse for Deloitte Touche Tohmatsu Limited, der er et britisk selskab med begrænset ansvar, og dets netværk af medlemsfirmaer. Hvert medlemsfirma udgør en separat og uafhængig juridisk enhed. Vi henviser til www.deloitte.com/about for en udførlig beskrivelse af den juridiske struktur i Deloitte Touche Tohmatsu Limited og dets medlemsfirmaer.